

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет „Львівська політехніка”
Відділ пожежної безпеки та цивільного захисту

ІНСТРУКЦІЯ № 24
ПРО ЗАХОДИ ТЕХНОГЕННОЇ ТА ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ
В ПРИМІЩЕННЯХ МЕХАНІЧНИХ ЛАБОРАТОРІЙ НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ “ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА”

І Н С Т Р У К Ц І Я №24
ПРО ЗАХОДИ ТЕХНОГЕННОЇ ТА ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ
В ПРИМІЩЕННЯХ МЕХАНІЧНИХ ЛАБОРАТОРІЙ НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ “ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА”

1. Галузь застосування

Ця інструкція встановлює основні вимоги пожежної безпеки для приміщень механічних лабораторій де виконуються лабораторні роботи студентами.

Інструкція є обов'язковою для вивчення та виконання всіма працівниками та відвідувачами, які знаходяться в лабораторних приміщеннях.

2. Загальні положення.

Лабораторне приміщення повинно постійно знаходитися в чистоті і порядку.

До всіх робочих місць, евакуаційних виходів, вікон, повинен бути забезпечений вільний доступ. Протипожежний розрив між робочими місцями не повинен використовуватися для складання обладнання.

В лабораторному приміщенні забороняється куріння і використання відкритого вогню.

Електро-газо-зварювальні роботи повинні виконуватися з дозволу осіб, які відповідають за експлуатацію будинку і приміщення.

Проходи, виходи, коридори повинні постійно знаходитися в справному стані і нічим не загромождуватися. Після закінчення виконання лабораторної роботи робоче місце прибрати. Для збереження обтирального матеріалу, чистого і використаного, необхідно встановити металеві ящики з кришкою, яка щільно закривається. Після закінчення роботи ящики з використаним обтиральним матеріалом повинні бути очищені.

Спецодяг повинен зберігатися в спеціально призначених для цього місцях. Залишати після роботи спецодяг на верстатах, робочих місцях не допускається.

Всі лабораторні приміщення повинні бути обладнані первинними засобами пожежегасіння у відповідності з нормами.

Електроустановки та електрична мережа в приміщеннях лабораторії повинні відповідати вимогам діючих Правил технічної експлуатації електроустановок і Правил будови електроустановок.

Захисне заземлення повинно знаходитися в справному стані (цілісність з'єднань, відсутність корозії в місцях з'єднання і т.п.).

Всі електроустановки повинні мати захист від струмів короткого замикання і інших відхилень від нормальних режимів, які можуть призвести до пожежі. Плавкі вставки запобіжників повинні бути калібровані з вказаним на клеймі номінального струму вставки (клеймо ставиться заводом-виготовлювачем).

Електроприлади, настільні лампи і т.п. дозволяється вмикати в електричну мережу тільки за допомогою штепсельних з'єднань заводського виготовлення.

Забороняється використовувати електроприлади із пошкодженою ізоляцією.

Забороняється використовувати для захисту електромережі замість автоматичних запобіжників і каліброваних плавких вставок прилади захисту кустарного виготовлення.

Несправне електрообладнання і апаратура повинні бути негайно відключені від електромережі.

Лабораторні приміщення повинні бути забезпечені засобами пожежегасіння згідно вимог.

Використання первинних засобів пожежегасіння не за призначенням **категорично заборонено.**

Весь пожежний інвентар і обладнання повинне знаходитися у справному стані, на видному місці і до них повинен бути забезпечений безперешкодний доступ. Відповідальність за їх стан несе особа, яка відповідає за пожежну безпеку та цивільний захист в приміщенні.

Вогнегасники повинні розміщуватися на висоті не більш 1,5м від рівня підлоги до нижнього торця вогнегасника, на відстані не менш ніж 1,2м від краю дверей при їх відкриванні, не загромождувати шляхи евакуації.

Вогнегасник повинен встановлюватися так, щоб було видно інструкцію по використанню на його корпусі.

Пожежні крани в усіх приміщеннях повинні бути обладнані рукавами і стволами, однакового діаметру, шафи повинні бути закриті та опломбовані.

Відповідальність за протипожежний стан приміщення, технічний стан засобів пожежегасіння, а також своєчасне виконання протипожежних заходів в них покладається на осіб, які відповідають за дане приміщення.

Відповідальні особи за пожежну безпеку та цивільний захист призначаються розпорядженням по кафедрі.

Відповідальні особи за пожежну безпеку та цивільний захист повинні знати і виконувати всі вимоги цієї інструкції.

Обслуговуючий персонал лабораторних приміщень повинен пройти курс вивчення правил пожежної безпеки.

Проведення інструктажу з питань пожежної безпеки, цивільного захисту та дій у надзвичайних ситуаціях зі студентами покладається на особу відповідальну за пожежну безпеку та цивільний захист цього приміщення.

2.1. Відповідальні особи за пожежну безпеку та цивільний захист в приміщеннях лабораторії забов'язані:

- організувати проведення інструктажу перед початком заняття зі студентами під особистий підпис;
- здійснювати повсякденний контроль за виконанням правил пожежної безпеки при експлуатації електроустановок, вентиляційних систем і приймати міри по усуненню порушень, які можуть призвести до виникнення пожежі;
- забезпечити правильне збереження і постійну готовність до дії засобів пожежегасіння;
- роз'яснювати студентам порядок дій у випадку загоряння чи пожежі;
- не загромождувати проходи, місця підходу до робочих місць і підходи до засобів пожежегасіння;
- у випадку виникнення пожежі чи загоряння прийняти всі міри до виклику пожежно-рятувальних підрозділів і приступити до гасіння пожежі чи загоряння первинними засобами пожежегасіння;
- ознайомити студентів з правилами поведінки при загорянні або пожежі.

2.2. Співробітникам лабораторії забороняється:

- працювати на несправному обладнанні та неробочим інструментом, а також на обладнанні, яке не пройшло профілактичного ремонту;

- працювати на верстатах, агрегатах і т.д. не закріплених за працівниками, дозволяти стороннім особам працювати на обладнанні без письмового дозволу керівника робіт;
- користуватися саморобними запобіжниками, використовувати обладнання не за прямим призначенням;
- самовільно змінювати розташування обладнання та проводити підключення до інших джерел живлення;
- користуватися подовжувачами та переносними розетками, якщо дроти перегороджують проходи;
- користуватися електропобутовими та нагрівальними приладами;
- курити у не встановленому для цього місці.

3. Обов'язки та дії працівників у разі пожежі

3.1. У разі виявлення ознак пожежі працівник, який їх помітив, повинен:

- негайно повідомити про це службу порятунку за номером телефону – **101 (112)**. При цьому необхідно назвати адресу об'єкта, вказати кількість поверхів будівлі, місце виникнення пожежі, обстановку на пожежі, наявність людей, а також повідомити своє прізвище;
- вжити заходів щодо евакуації людей та матеріальних цінностей;
- вжити заходів до гасіння пожежі з використанням наявних вогнегасників та інших засобів пожежегасіння;
- повідомити диспетчера університету за номером телефону **258-20-09 (72-009)**.

3.2. Керівник, який прибув на пожежу, повинен:

- перевірити, чи викликані пожежно-рятувальні підрозділи;
- вимкнути у разі необхідності струмоприймачі та вентиляцію;
- у разі загрози життю людей негайно організувати їх рятування (евакуацію), вивести за межі небезпечної зони всіх працівників, які не беруть участь у ліквідації пожежі;
- перевірити чи повідомлено диспетчера університету;
- перевірити здійснення оповіщення людей про пожежу;
- забезпечити дотримання техніки безпеки працівниками, які беруть участь у гасінні пожежі;
- організувати зустріч пожежно-рятувальних підрозділів, надати їм допомогу у її локалізації та ліквідації.

Після прибуття на пожежу пожежно-рятувальних підрозділів повинен бути забезпечений безперешкодний доступ їх до місця, де виникла пожежа.

4. Обов'язки осіб, які несуть відповідальність за пожежну безпеку

Здійснювати контроль за суворим дотриманням правил пожежної безпеки всіма співробітниками і відвідувачами, які викладені в даній інструкції. Відкривати лабораторію на початку робочого дня і закривати після закінчення роботи, проводячи при цьому детальний огляд всіх приміщень з метою недопущення загоряння.

При залишенні робочого місця раніше за інших працюючих або при неможливості відкриття приміщення для роботи, призначити замість себе одного із співробітників за згодою керівника.

Телефони:

Відділ ПБ та ЦЗ –
Начальник відділу –
Диспетчер університету –
Чергові електрик, сантехнік –

258-25-32 (вн.72-532)
258-22-01 (вн.72-201)
258-20-09 (вн.72-009)
258-24-29 (вн.72-429)

Інструкцію розробив:

Начальник ВПБ та ЦЗ

НУ „Львівська політехніка”

Ярослав КОМАРНИЦЬКИЙ

Погоджено:

Заступник начальника Головного управління –
начальник управління ЦЗ та превентивної діяльності
ГУ ДСНС України у Львівській області

Любомир ПАСТЧНИК

"02" січня 2026 року